కట్టిన రంగురంగుల గాజు గొట్టాలు, పూసలతో అల్లిన తెర అల్లల్లాడింది. వాటి సందునుంచి తొంగిచూస్తున్నారు. ఎవరో?

"ఎవరది?"

"నేనండి! శ్యామలను. నా ఫోటో తీస్తారేమోనని అడుగుదామని వచ్చాను..."

ఆ వ్యక్తి ఎదురుగా వచ్చి నిలబడింది. ఆ అమ్మాయిని, ఆకారాన్ని ఆ గొంతుకను విని ఉలిక్కిపడ్డాడు సుధాకర్ నల్లటి ఛాయ, బక్కచిక్కిన శరీరం, లోతు బుగ్గలు మెల్లకన్ను, బిగించి కట్టిన ఉంగరాల జుట్టు... కరణంగారి అమ్మాయి శ్యామల. "ఖర్మరా బాబూ." అనుకున్నాడు! సుధాకర్. ఎలాంటి ఎలాంటివాళ్ళో ఫోటోలు తీయించుకుందామనుకుంటారుగాని, ఇలాంటి పిల్ల కూడా ఫోటో తీయించుకుంటుందని అతని ఊహకు తట్టలేదు.

"మాట్లాడరేమండి... నేను ఫోటోకు బావుండననేగా! అందరూ అందంగా ఉంటారా ఏమిటీ? నా కెన్నాళ్ళ నుంచో ఫోటో తీయించుకోవాలని ఉంది... నీ ముఖానికి అదొక్కటే తక్కువ, అంటుంది మా అమ్మ. ఏమండీ.. నేను బావుండనా!" వెలిసిపోయిన వాయిలు ఓణీ వేలుకు మెలిపెడుతూ, మెల్ల కన్నుతోనూ, భయంకరమైన గొంతుతోనూ మాట్లాడే ఆ అమ్మాయిని చూసి దడుసుకున్నంత పనైంది అతనికి.

'అబ్బే..అదేం లేదు.. తప్పకుండా తీస్తాను..' అన్నాడు తడబడుతూ.

"ఎప్పుడు తీస్తారూ?" అంది గొంతు సాగదీస్తూ

"ఎప్పుడేమిటీ? ఎప్పుడైనా తీద్దాం..రేపు..లేకపోతే.." ఎవరైనా తనను చూస్తారేమో, నవ్వుతారేమోననిపించి అని తత్తరపడ్డాడు.

"అయితే ఎల్లుండి తీయండి. సాయంత్రం వస్తానేం...ఎల్లుండి మంచి రోజు- ఏం?" అంటున్న ఆ అమ్మాయిని చూసి నవ్వాలో ఏడవాలో అర్థంకాలేదు అతనికి.

"అలాగే..అలాగే" అంటుండగా వాళ్ళక్క లోపలికి వచ్చింది హమ్మయ్య అనుకున్నాడు.

"ఏమిటీ శ్యామలా, ఇలా వచ్చావు?" అంది నవ్వుతూ, ఆ పిల్లను చూడగానే ఎవరికైనా నవ్వూ, వేళాకోళం, విసుగూ అన్నీ.

"లేదు పిన్నిగారూ! మీ సుధాకర్ ఫోటో తీస్తాడేమోనని ఆపకుండా మాట్లాడుతోంది శ్యామల. అక్కడినుంచి మెల్లిగా దాటుకున్నాడు సుధాకర్.

"ఏమిటక్కయ్యా! ఆ అమ్మాయి..." భోజనాల దగ్గర కదిలించాడు మెల్లిగా ఎందుకో ఎంత మర్చిపోదామన్నా ఆ అమ్మాయే గుర్తుకు వస్తోందతనికి.

"ఆc - ముది వయసులో పుట్టిన పిల్లరా! ఎదుగూ లేదు, బొదుగూ లేదు. పైగా అనాకారి తను... పోనీ కాస్త శుభ్రంగా అన్నా ఉంటుందా అంటే ఆ తల్లికే లేదు శ్రద్ధ. వచ్చిన కొత్త కోడల్ని చూసి మురిసిపోవడంతోనే సరిపోతోంది, సాయంత్రం అయ్యేసరికి తట్టెడు మల్లెపూలు ఇంటిల్లిపాదీ పెట్టుకుంటారు. ఆ పిల్లకు

తలన్నా దువ్వరు, 'పోనీ, ఏ టానిక్కన్నా ఇవ్వరాదా వదినా' అని చెప్పానురా! శ్రద్ధేదుస్తేనా? ఆస్తి ఉంటే చాలనుకుంటున్నారు. కాస్త అందమన్నా ఇవ్వకూడదా భగవంతుడు! అబ్బే...పగలు చూస్తే రాత్రి కల్లోకి వచ్చేటట్లుంటుంది. ఏం రాత రాసుందో ఆ పిల్లకు.." పులుసు వడ్డిస్తూ అక్క చెప్పిన విషయాలకు జాలేసింది సుధాకర్‌కు.

"ఇంతకూ నీ దగ్గరకెందుకు వచ్చింది మామయ్యా!" పిల్లలు అడిగిన ప్రశ్నకు 'ఫోటోకోసమ్రా' అని సమాధానమిచ్చాడు. ఫకాల్న నవ్వారు పిల్లలు.

"ఆc! దాని ముఖానికి ఫోటో ఒకటి తక్కువ" అంది కంచాలెత్తుతూ అక్కయ్య.

"అయితే బావా! శ్యామల నిన్ను ఫోటో అడిగిందా?" మర్నాడు మామిడి తోటలో నవ్వాపుకుంటూ అడిగింది అనూ. ఆమె వెనకాల వున్న మిత్రబృందం ఆశ్చర్యంగా చూశారు. అంతమంది ఆడపిల్లలు తనను అలా చూసేటప్పటికి రెచ్చిపోయి నిన్నటి దృశ్యాన్ని చిలవలు, పలవలు కలిపించి చెప్పి, వాళ్ళను నవ్వించాడు సుధాకర్. ఇంక ఆ మర్నాడు శ్యామలను ప్రత్యేకంగా పిలిపించి, కూర్చోబెట్టి, అతి అమాయకత్వం నటిస్తూ, "మా బావ నిన్ను ఫోటో తీస్తానన్నాడటగా..." అంటూ ప్రారంభించి, చాలా సేపు శ్యామలను వాగించి, వాగించి ఆనందించారు అనూరాధ, ఆమె స్నేహితురాళ్ళు.

అదే రోజు సాయంత్రం లేతాకు పచ్చని పట్టుపరికిణీతో సోగకళ్ళతో సంపెంగ దండలాంటి అనూ దూసుకు వచ్చింది తోటలోకి.

"బాబోయ్! నీకో విషయం తెలుసా? నీకొక ఆరాధకురాలుంది ఈ ఊళ్ళో.." ఫకాల్న నవ్వుతూ అంది.

ఎవరబ్బా! ఆలోచిస్తూ మెల్లగా, "నువ్వా" అన్నట్లు కొంటెగా చూశాడు సుధాకర్.

"ఆశ పాపం..నిన్నెవరు నమ్మార్లే..నవ్వులాటకాదు నిజంగా..."

"నీ ముఖం.."

"నిజం..ఎవరో తెలుసా? ఊర్వశి శ్యామల!"

ఉలిక్కిపడ్డట్టు నటించాడు సుధాకర్,"పాపం శమించుగాక!" అని చెవులు మూసుకున్నాడు.

"నిజం.మేము నిన్ను గురించి బాగా ఉన్నవీ, లేనివీ నమ్మేటట్లు చెప్పేశాం. పిచ్చిది కదా, నిజం అనుకుంది. ఇంక చూడు, రోజూ మవ్వు తననే చూస్తున్నావట. పొద్దున్న ముఖం కడుక్కునే సాకుతో మేడ మీదకు వస్తావట. అసలు నువ్వే 'ఫోటో తీస్తాను శ్యామలా' అని అడిగావట. నిజమా బావా?" చక్రాల్లా కళ్ళు తిప్పుతూ అమాయకత్వం నటిస్తూ అడిగింది శ్యామల.

"ఛా! నోర్మూయ్యి. అసలు ఆ అమ్మాయితో నేను.."

"నాకు తెలుసులే బావా! ఏడిపించడానికి అన్నాను. విను మరి.. ఇంకా చాలా చెప్పింది. విని విని మన పూజారిగారి రాధకు ఒళ్ళుమండి 'నువ్వేం పెద్ద ఊర్వశి ననుకుంటున్నావా? జరిగింది మాకు తెలియదా ఏమిటి? మొన్న అయనే చెప్పాడులే' అని నువ్వు మొన్న ఆ అమ్మాయి ఫోటో తియ్యమని అడిగిన ఫార్సంతా చెప్పావే- అదంతా నీభాషలోనే వర్ణించింది. ఇంక చూడు. దాని నల్లటి ముఖం మరీ మాడిపోయింది. పారిపోయిందనుకో.." ఇంకా ఏదో చెప్తూతోంది అనూ.

ఎందుకో సుధాకర్ మనస్సు కలుక్కుమన్నది. పాపం, ఏమనుకుందో అమాయకురాలు- అనిపించింది. అందవికారమైన ఆడపిల్ల తన 'గొప్ప' వుందని తృప్తి పరుచుకోడానికి ఊహించుకున్న తీయని ఊహలన్నీ నిజాలుగా బైటకు చెప్పింగనే విషయం తెలియకపోయినా ఎందుకో జాలేసిందతనికి.

"అయినా, ఆ పిల్ల కెన్నేళ్ళుంటాయి అనూ. నాలుగడుగులు కూడా ఉండదు!" అన్నాడతను.

"ఎన్నేళ్ళేమిటి బావా! నా వయసే. పద్దెనిమిది. నేను కార్తీకంలో పుట్టాను. అది పుష్యమాసంలో పుట్టింది. అయినా బావా, నువ్వు మేడెందుకు ఎక్కుతున్నావో నాకు తెలియకనా? కరణంగారి కొత్తకోడల్ని చూట్టానికేగా?.." అంది నవ్వుతూ.

"ఏయ్ అనూ! తంతాను. వాళ్ళ మావ విన్నాడంటే మక్కెలిరగగొడతాడు మనవి" అన్నాడు చెయ్యెత్తుతూ.

నాలుకతో ఎక్కిరించి గోరింటాకు చేతులతో టాటా చెప్పేసి, అందకుండా దూసుకుపోయింది అనూ.

మర్నాడు మధ్యాహ్నం నిన్న సాయంత్రం మర్చిపోయిన నవల కోసరం భోజనం చేసి మేడెక్కాడు సుధాకర్. ఎర్రని ఎండలో నోరూరించేటట్లున్న వడియాలు తీసుకుని రెండు నోట్లోవేసుకుని వెనక్కి తిరగబోయి ఆగిపోయాడు సుధాకర్. అవతల మేడ మీద ఎర్రటి ఎండలో, గోడ కానుకుని కూర్చుని మోకాళ్ళలో తలదాచుకుని ఏడుస్తోంది శ్యామల. ఆశ్చర్యపోయి ఇవతలి గోడకానుకుని "శ్యామలా!" అని పిలిచాడు తనను తాను మర్చిపోయి.

తలెత్తి చూసింది. ఎంతసేపటినుంచి ఏడుస్తుందో కళ్ళు – ఎర్రబడి వాచి ఉన్నాయి.

"మీరా? పోండి! నాతో మాట్లాదకండి" అంది బెక్కుతూ చేతుల్లో ముఖం దాచుకుంటూ.

"ఏం? ఎందుకని? ఏమైంది?" మెల్లిగా అడిగాడు. అతనికి తెలియకుండానే అతని గొంతు మృదువుగా మారిపోయింది.

మరి కాసేపు బ్రతిమాలించుకుని అసలు విషయం చెప్పింది శ్యామల:

"మీరు నన్ను గురించి ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడారట కదా! నిన్న అనూ, దాని స్నేహితురాళ్ళు నన్ను గుళ్ళో ఎలా ఏడిపించారో తెలుసా? నేను ఫోటో

తీయించుకుంటానని దానికెందుకు చెప్పారు? ఇష్టం లేకపోతే అప్పుడే చెప్పాల్సింది. అందరికీ తెల్సిపోయి నన్ను ఏడిపిస్తున్నారు. మా అమ్మ 'సిగ్గు లేనిదానా? నీ ముఖానికి ఫోటో ఒకటే తక్కువ. సిగ్గూ, ఎగ్గూ లేకుండా పరాయి మొగాడ్ని అడుగుతావా?' అని కొట్టింది. ఏమండీ! నేను ఫోటోకు అంత పనికిరానిదాన్నా?" బెక్కుతూ చేత్తో కళ్ళు నలుపుకుంటూ అడుగుతున్న ఆ పిల్లను చూడగానే అతనికి ఆ అమ్మాయి అందవికారం కాని, బొంగురుగొంతుకానీ వినిపించలేదు, కనిపించలేదు. గుండె తరుక్కుపోయినట్లనిపించింది. వెంటనే తనను తాను మర్చిపోయి–

"ఛీ! ఛీ! అదేం లేదు శ్యామలా! ఎవరన్నారు అలా? అదంతా అబద్ధం. ఇంకా నువ్వు ఇవ్వాళ ఫోటో తీయించుకుంటానికి రెడీ అవుతావనుకుంటున్నాను. వాళ్ళ ముఖం.. వాళ్ళ మాటలేమిటి? రేపు నీ ఫోటో చూడు. ఎంత బావుంటుందో.." అన్నాడు.

నమ్మనట్లు తలెత్తి చూసింది శ్యామల, "నిజం... అబద్ధం కాదు... సాయంత్రం మరి రెడీగా ఉంటావా? ఫో! ముఖం కడుక్కో.. అన్నం తినలేదు కదూ.. పిచ్చి పిల్లా.. వెళ్ళు" అన్నాడు.

మెల్లిగా లేచి పరికిణీతో ముఖం తుడుచుకుని, వెనక్కు తిరిగి చూసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది శ్యామల. ఆమె వెళ్ళిన అయిదు నిమిషాలకు కానీ, తను చేసిన పనేమిటో అర్థం కాలేదు అతనికి. "ఇదెక్కడి కొత్త జంజాటం పెట్టుకున్నానురా దేముడా!" అనుకుంటూ కిందికి వెళ్ళాడతను.

"ఏమండోయ్.." సాయంత్రం పడకగది కిటికీ దగ్గర నుంచి శ్యామల గొంతు వినబడి ఉలిక్కిపడి నిద్ర లేచాడు.

"నేనేనండీ! మా ఇంట్లో అందరూ పన్లలో ఉన్నారు. మీ అక్కావాళ్ళు మామయ్యగారింటి కెళ్ళారు. మరి నేను తయారవ్వనా? ఫోటో తీస్తారా?" ఆ గొంతులో ఆశ, ఆ వికృతమైన ఆకారం రెండూ చూసి ఏం మాట్లాడలేక 'ఊం' అని, ఖర్మరాబాబూ అనుకుంటూ కెమెరా తీసుకుని మేడెక్కాడు అతను. అంత ఖరీదైన కలర్ ఫిలిం శ్యామల మీద దండగ చెయ్యడం ఏమాత్రం ఇష్టం లేదతనికి. 'ఊరికే క్లిక్ మనిపిస్తే సరి!...నమ్మేస్తుంది...పిచ్చిది...' అనుకున్నాడు. 'భగవంతుడా! ఈ ఫోటో తీసే సమయానికి మా అనూ, దాని బృందం రాకుండా చూడు' అని మనస్సులోనే దేముణ్ణి ప్రార్థించాడు. అయినా అతనికి బెరుకు వదల్లేదు.

"ఏమండీ!" ఆ గొంతు మళ్ళీ వినబడగానే ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఎదురుగా శ్యామల! ఆమెను, ఆమె అలంకరణనూ చూస్తే నోటమాట రాలేదతనికి. ముదురు ఎరుపురంగు పరికిణీ, కనకాంబరం రంగు ఓణీ, వాళ్ళ అమ్మది కాబోలు – లూజుగా ఉన్న పట్టు జాకెట్టు, మెళ్ళో ఏవేవో రకరకాల నగలు, చేతినిండా నానా రంగుల గాజులు, ముఖానికి అరంగుళం పౌడరు, కళ్ళు మూసుకుపోయేలా కాటికా, ఎర్రటి అమ్మవారి బొట్టు.... అసలే అందవికారమైన శ్యామల, ఆ అలంకరణలో

"బావున్నానా అండీ?" అని నవ్వేసరికి దడుసుకున్నాడు సుధాకర్. ఉన్నపళంగా చేతులో ఉన్న కెమెరా కిందపెట్టి పారిపోవాలనిపించింది అతనికి.

"ఏమండీ! మాట్లాడరేం... నేను బాగాలేనా?..." ఆ గొంతు వినగానే మధ్యాహ్నం ఎండలో కూర్చుని ఏడుస్తున్న శ్యామల జ్ఞాపకానికొచ్చింది. ఒక్కసారిగా జాలేసిందతనికి!

"ఏమండీ! ఫోటో తీయరూ?" ఏడుపు గొంతుకతో అంది శ్యామల.

అటూ ఇటూ చూశాడు అతను.

"నేను ఎవరికన్నా చెప్తానని భయపడుతున్నారా? నేనెవరికీ చెప్పనులెండి. ఒట్టు..." ఆశగా అంటున్న ఆమెగొంతు వినగానే-

"ఛాఛా! అదేంలేదు. అదిగో ఆ పిట్టగోడకానుకుని నించో" అని తోచిన అయిడియా చెప్పి, నిజంగానే ఫోటో తీశాడు సుధాకర్. కెమెరాలో రీలు తిప్పుతున్న అతన్ని చూస్తూ "ఏదండీ ఫోటో.." ఆశగా చెయ్యి చాచింది.

"ఇప్పుడే రాదు. మా ఊరు వెళ్ళిం తరువాత పంపుతాలే. సరే నువ్వెళ్ళు ఇంక..." అని వెనక్కు తిరగబోయాడు అతను.

"ఏమండీ!"

మళ్ళీ ఏమిటన్నట్లు వెనక్కుచూశాడు.

"అందర్నీ ఫోటో తీస్తారు, మీరు తీయించుకోరా? మీరు ఆ ఫోటోలో ఎంత అందంగా ఉంటారో తెలుసా?..."

ఆ అమ్మాయి మాటలకు అదిరిపోయాడు. ఇంత వరకు కెమెరా కొన్న తరువాత ఫోటో తీయించుకునేవాళ్ళే కానీ, అతన్ని గురించి ఆలోచించినవాళ్ళులేరు. ఈ శ్యామల... ఈ అనాకారి పిల్ల... నా ఫోటో గురించి ఆలోచిస్తోందా? అనిపించింది. ఏదో చెప్పాలని మాట్లాడబోయాడు.

"శ్యామలా"! అని వాళ్ళమ్మ గొంతు వినగానే పరుగెత్తింది శ్యామల. దూరమౌతున్న ఆమె పాంజేబు పట్టీల సవ్వడి వింటూ అలాగే చాలాసేపు నిలబడి కిందికి వచ్చేశాడు సుధాకర్.

ఆ తరువాత రెండు రోజులు అతనికి ప్రయాణసన్నాహాలతోనూ, బంధువుల ఇళ్ళల్లో భోజనాలు, అనూ వాళ్ళతో వనభోజనం.. వీటితోనే సరిపోయింది. ఆ మూడోసాయంత్రం గూడుబండిలో రైల్వేస్టేషనుకు వెడుతున్న అతనికి కరణంగారి వాకిట్లో ఆరాడిన నీడ శ్యామలలా అనిపించినా, మిగతా అనేక విషయాలలో అదేం పట్టించుకోలేదతను.

బొంబాయి వచ్చిన నెలరోజులకు-

"బావా! నీకీ విషయం తెలుసా? కరణంగారి శ్యామల చచ్చిపోయింది. ఏదో డిప్తీరియాట, పాపం, ఇరవైనాలుగు గంటల్లో ప్రాణం పోయింది. అది పోయినందుకు వాళ్ళింట్లో ఎవరికీ విచారం లేదనుకో. పోయేముందు నన్ను పిలిచి 'మీ బావను నా

ఫోటో అడుగు' అని రాసి చూపించింది. దానికి నువ్వు ఫోటో తీశావా? మాకెవరికీ చెప్పలేదేం బావా! పాపం, అమాయకురాలు..." ఈ రకంగా ఉన్న ఆ ఉత్తరం చూడగానే కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగాయి అతనికి. ఆ రోజే ప్రింటు అయివచ్చిన ఫోటోల కవరు తీసి మెల్లిగా అన్ని ఫోటోలు చూస్తూ, శ్యామల ఫోటో దగ్గర ఆగిపోయాడతను. చాలా క్లియర్‌గా వచ్చింది బొమ్మ! శ్యామలలాగా ఉంది. "ఏమండీ! నా ఫోటో బావుందా?" ఎవరో అన్నట్లనిపించింది. అలాగే దాన్నే చూస్తూ కూర్చున్నాడతను చాలాసేపు.

❀ ❀ ❀

"ఇంత అందవికారమైన అమ్మాయి ఫోటోకి ప్రైజ్ ఎలా వచ్చిందా అని చూస్తున్నావా? ఆ ఫోటో పరిశీలించి చూడు. అందులో ఏం కనబడుతోంది? లైఫ్...జీవితం, జీవితం మీద ఆశ... ఆ అలంకరణ, ఆ శ్రద్ధ చూడు. అదొక విచిత్రమైన అనుభూతి... ఆ కళ్ళు.... ముఖ్యంగా ఆ కళ్ళు చూడు..... ఎంత స్త్రీత్వం? ఎంతో కోరిక ఎంతో ఇష్టమైన వ్యక్తిని ఎవర్నో ఎంత ఆరాధనగా చూస్తోందో చూడు ఆ పిల్ల... అందుకే అన్నారండీ 'కెమెరా ఐ' అని.

జీవితంలో మామూలుగా ఉండేవాటిని కెమేరా అద్భుతంగా కనిపెడుతోంది. ఏం ఫోటో అండీ? ఊరికే ఇచ్చారటండీ ప్రైజు?" ఎవరో ఇద్దరు నడివయస్సు వ్యక్తులు ఇలా ఆ ఫోటో ముందు నిలబడి మాట్లాడుకుంటున్నారు.

అక్కడే కొద్దిదూరంలో ఒక స్తంభానికి ఆనుకుని, చేతులు కట్టుకుని నిలబడి, వారి మాటలే వింటూ ఆ ఫోటో వంకే చూస్తున్నాడు ఒక యువకుడు.

అది ఫోటో ఎగ్జిబిషన్.

ఆ యువకుడు సుధాకర్!

(వనిత – జనవరి, 1990)